

Nr 12

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående livränta till vissa personer; given Stockholms slott den 30 december 1966.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlatande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Andersson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen underställs riksdagens prövning *dels* (p. 1—5) fem ärenden om livränta åt personer, som skadats under militärtjänstgöring, *dels* (p. 6 och 7) två ärenden om livränta åt personer, som skadats till följd av trafik med kronans fordon, *dels* (p. 8 och 9) två ärenden om livränta åt efterlevande till personer, som omkommit till följd av olyckor under militärtjänstgöring.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 30 december 1966.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson.

1

Stig Viberg, som är född den 11 september 1936, skadades den 6 februari 1957 av vådaskott från en kulsprutepistol. Genom lagakraftvunnen dom förpliktades kronan att på grund av skadan utge ojämkad ersättning till Viberg för förlorad arbetsförtjänst. Genom särskilda beslut har Kungl. Maj:t på grund av skadan tillerkänt Viberg viss ersättning, bl. a. skadeståndslivränta, t. o. m. den 11 januari 1966 med avdrag av motsvarande ersättning från riksförsäkringsverket.

Riksförsäkringsverket har på grund av skadan tillerkänt Viberg livsvarig livränta efter en invaliditet av 20 %.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, hemställer att Viberg, som numera är brevbärare, skall tillerkännas livsvarig livränta fr. o. m. den 12 januari 1966 efter en invaliditet av 20 % med 3 000 kr. om året till fyllda 67 år och för tiden därefter med 1 500 kr. om året med avdrag av motsvarande ersättning från riksförsäkringsverket.

Genom beslut den 2 september 1966 medgav Kungl. Maj:t att till Viberg fick t. o. m. den 30 juni 1967 utbetalas livränta enligt civilförvaltningens förslag. Tillika förklarade Kungl. Maj:t sig vilja framdeles meddela beslut om livränta för tiden därefter.

Departementschefen

Staten är ersättningskyldig för den skada som drabbat Viberg. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1967 föreligger redan beslut av

Kungl. Maj:t. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Vibergs återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen medge,

att från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas livsvarig livränta till Viberg på grund av nämnda olyckshändelse fr. o. m. den 1 juli 1967 till dess han fyller 67 år med 3 000 kr. om året och för tiden därefter med 1 500 kr. om året med avdrag av vad han i motsvarande hänseende kan komma att uppbära från riksförsäkringsverket.

2

Björn Johansson, som är född den 27 januari 1940, skadades den 10 april 1961, då han under värnpliktstjänstgöring som jeepförare vid Södertörns flygflottilj skulle ge starthjälp åt flygplan. Härvid avgick skott från en kulspruta på ett av planen varvid Johanssons ena fot skadades. Sedan försvarets civilförvaltning och försvarets skaderegleringsnämnd bedömt kronan vara ersättningsskyldig på grund av skadan, har Kungl. Maj:t genom beslut den 7 februari 1964 tillerkänt Johansson viss ersättning, bl. a. skadeståndslivränta, t. o. m. den 31 mars 1965 med avdrag av motsvarande ersättning från riksförsäkringsverket.

Riksförsäkringsverket har på grund av skadan tillerkänt Johansson livsvarig livränta efter en invaliditet av 15 %.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från skaderegleringsnämnden, hemställer att Johansson, som numera har åkerirörelse, skall tillerkännas livsvarig livränta fr. o. m. den 1 april 1965 efter en invaliditet av 15 % med 562 kr. 50 öre i kvartalet till fyllda 67 år och för tiden därefter med 281 kr. 25 öre i kvartalet med avdrag av motsvarande ersättning från riksförsäkringsverket.

Genom beslut den 16 juni 1966 medgav Kungl. Maj:t att till Johansson fick t. o. m. den 30 juni 1967 utbetalas livränta enligt civilförvaltningens förslag. Tillika förklarade Kungl. Maj:t sig vilja framdeles meddela beslut om livränta för tiden därefter.

Departementschefen

Staten får anses vara ersättningsskyldig för den skada som drabbat Johansson. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1967 föreligger redan beslut av Kungl. Maj:t. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Johanssons återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen medge,

1* — *Bihang till riksdagens protokoll 1967. 1 saml. Nr 12*

att från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas livsvarig livränta till Johansson på grund av nämnda olyckshändelse fr. o. m. den 1 juli 1967 till dess han fyller 67 år med 2 250 kr. om året och för tiden där- efter med 1 125 kr. om året med avdrag av vad han i mot- svarande hänseende kan komma att uppbära från riksför- säkringsverket.

3

Börje Bjarnelind, som är född den 9 juni 1944, ådrog sig den 3 september 1963 under värnpliktstjänstgöring skall- och ögonskada när mekanismen till en bristfälligt lagad haubits rekylade kraftigt. Genom lagakraftvunnen dom fälldes övningsledarens biträde till ansvar för vållande av kroppsskada i förening med åsidosättande av tjänsteplikt.

Riksförsäkringsverket har på grund av skadan tillerkänt Bjarnelind livränta efter 20 % invaliditet för tiden den 20 mars 1964—den 19 mars 1967.

Bjarnelind, som har en bestående synskada och genomgår verkstadsskola för utbildning till instrumentmakare, yrkar livsvarig livränta med 5 000 kr. om året fr. o. m. den 20 mars 1964.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skade- regleringsnämnd, har för tiden den 20 mars 1964—den 30 juni 1967 tillerkänt Bjarnelind livränta med 5 000 kr. om året med avdrag av motsvarande er- sättning från riksförsäkringsverket. Civilförvaltningen hemställer att Bjar- nelind skall tillerkännas livsvarig livränta fr. o. m. den 1 juli 1967 efter samma grunder, dock med nedsättning till hälften vid fyllda 67 år.

Departementschefen

Staten får anses vara ersättningsskyldig för den skada som drabbat Bjar- nelind. Beträffande livränta t. o. m. den 30 juni 1967 föreligger redan beslut. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Bjarnelinds åter- stående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen medge,

att från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas livsvarig livränta till Bjarnelind på grund av nämnda olyckshändelse fr. o. m. den 1 juli 1967 till dess han fyller 67 år med 5 000 kr. om året och för tiden därefter med 2 500 kr. om året med avdrag av vad han i motsvarande hänseende kan komma att uppbära från riksförsäkrings- verket.

4

Sven Andersson Fogel, som är född den 23 augusti 1900, skadades den 18 april 1944 under militärtjänstgöring, då ett av honom omhänderhaft gevär exploderade. Genom Kungl. Maj:ts dom den 21 maj 1965 förpliktades kronan att på grund av skadan utge ojämkad ersättning till Andersson Fogel för förlorad arbetsförtjänst för tiden den 1 juli 1954—den 31 december 1960 efter en invaliditet av 15 % och den inkomst som Andersson Fogel kunde antas ha haft som plåtslagare, om han inte skadats.

Riksförsäkringsverket har bedömt att Andersson Fogels invaliditet numera understiger 10 % och han uppbär därför ej någon livränta från verket.

Andersson Fogel yrkar ytterligare ersättning i anledning av skadan och uppger därvid i huvudsak. Vid olyckan ådrog han sig hjärn- och synskador. Han besväras av susningar i huvudet med återkommande huvudvärk och ibland yrsel med värk i armar och ben. Andersson Fogel ser mycket dåligt på vänster öga och lider också av en besvärande hörselnedsättning. Han är f. n. arkivarbetare med en månadslön om 1 115 kr. Andersson Fogel anhåller att en något större ersättning än den som utdömts skall tillerkännas honom.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, har i huvudsak anfört. Av ett yttrande som medicinalstyrelsen avgett i skadeståndsmålet framgår att invaliditeten får anses bestående. Andersson Fogel är därför berättigad att av kronan erhålla livsvarig livränta beräknad enligt samma grunder som i Kungl. Maj:ts dom den 21 maj 1965. Civilförvaltningen har för tiden den 1 januari 1961—den 30 juni 1967 tillerkänt Andersson Fogel livränta efter en invaliditet av 15 % och en årsinkomst motsvarande vad han enligt uppgift från Svenska Bleck- och plåtslagareförbundet kunde antas ha förtjänat eller skulle komma att förtjäna, om han inte skadats. Förbundet har härvid uppgett att arbetstiden i genomsnitt är 1 900 timmar för år samt att utöver grundlönen som regel utgår ackordstillägg vilket brukar uppgå till omkring 100 % av grundtimpningen, som fr. o. m. den 1 april 1966 är 7 kr. 2 öre. Civilförvaltningen hemställer att Andersson Fogel skall tillerkännas livsvarig livränta fr. o. m. den 1 juli 1967 efter en invaliditet av 15 % och en antagen årlig inkomst av $(2 \times 1\,900 \times 7:02)$ 26 676 kr., dock med nedsättning till hälften efter fyllda 67 år.

Andersson Fogel har sedermera — med åberopande av läkarintyg — anhållit om förhöjd ersättning.

Departementschefen

Staten är ersättningsskyldig för den skada som drabbat Andersson Fogel. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1967 föreligger redan beslut. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För An-

dersson Fogels återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag med avrundning av beloppet.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen medge,

att från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas livsvarig livränta till Andersson Fogel på grund av nämnda olyckshändelse fr. o. m. den 1 juli 1967 till dess han fyller 67 år med 4 000 kr. om året och för tiden därefter med 2 000 kr. om året.

5

Rune Björkman, som är född den 30 augusti 1918, skadades den 12 augusti 1951 under militärtjänstgöring av ett vådaskott från en pistol. Genom laga-kraftvunnen dom förpliktades kronan att på grund av skadan utge ojämkad ersättning till Björkman. Genom särskilda beslut har Kungl. Maj:t på grund av skadan tillerkänt Björkman viss ersättning, bl. a. skadeståndslivränta, t. o. m. den 21 december 1964 med avdrag av motsvarande ersättning från riksförsäkringsverket.

Riksförsäkringsverket har på grund av skadan tillerkänt Björkman livsvarig livränta efter en invaliditet av 10 %.

Björkman har yrkat livränta för en tid av två år fr. o. m. den 22 december 1964 efter en årsinkomst av 22 000 kr.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, har för tiden den 22 december 1964—den 30 juni 1967 tillerkänt Björkman, som numera är pianostämmare, livränta efter en invaliditet av 10 % och en årsinkomst av 22 000 kr. med avdrag av motsvarande ersättning från riksförsäkringsverket. Civilförvaltningen hemställer att Björkman skall tillerkännas livsvarig livränta fr. o. m. den 1 juli 1967 efter samma grunder, dock med nedsättning till hälften efter fyllda 67 år.

Departementschefen

Staten är ersättningsskyldig för den skada som drabbat Björkman. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1967 föreligger redan beslut. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. Livränta bör nu fastställas för Björkmans återstående livstid enligt de grunder civilförvaltningen föreslagit.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen medge,

att från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas livsvarig livränta till Björkman på grund av nämnda olyckshändelse fr. o. m. den 1 juli 1967 till dess han fyller 67 år med 2 200 kr. om året och för tiden därefter med 1 100 kr. om året med avdrag av vad han i motsvarande

hänseende kan komma att uppbära från riksförsäkringsverket.

6

Lars-Erik Stenmark, som är född den 20 juli 1930, skadades den 22 mars 1952 under militärtjänstgöring, då han medföljde som passagerare på en staten tillhörig lastbil. Genom lagakraftvunnen dom förpliktades kronan att på grund av skadan utge ojämkad ersättning till Stenmark. Genom särskilda beslut har Kungl. Maj:t på grund av skadan tillerkänt Stenmark viss ersättning, bl. a. skadeståndslivränta, t. o. m. den 18 december 1964 med avdrag av motsvarande ersättning från riksförsäkringsverket.

Riksförsäkringsverket har på grund av skadan tillerkänt Stenmark livsvarig livränta efter en invaliditet av 50 %.

Stenmark yrkar livsvarig livränta beräknad efter 50 % invaliditet och genomsnittslönen för Svenska målareförbundets medlemmar i dyrortsgrupp 3 för löpande kalenderår med avdrag av motsvarande ersättning från civilförvaltningen eller riksförsäkringsverket.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, har för tiden den 19 december 1964—den 30 juni 1967 tillerkänt Stenmark livränta efter en invaliditet av 50 % och en månadsinkomst av 2 000 kr. med avdrag av motsvarande ersättning från riksförsäkringsverket. Civilförvaltningen hemställer att Stenmark skall tillerkännas livsvarig livränta fr. o. m. den 1 juli 1967 efter samma grunder, dock med nedsättning till hälften efter fyllda 67 år.

Departementschefen

Staten är ersättningsskyldig för den skada som drabbat Stenmark. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1967 föreligger redan beslut. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Stenmarks återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen medge,

att från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas livsvarig livränta till Stenmark på grund av nämnda olyckshändelse fr. o. m. den 1 juli 1967 till dess han fyller 67 år med 12 000 kr. om året och för tiden där-
efter med 6 000 kr. om året med avdrag av vad han i motsvarande hänseende kan komma att uppbära från riksförsäkringsverket.

7

Alf Nyström, som är född den 19 januari 1939, skadades den 4 oktober 1959 under värnplikstjänstgöring, då han medföljde som passagerare i en

staten tillhörig jeep. Sedan försvarets civilförvaltning och försvarets skaderegleringsnämnd bedömt staten vara ersättningskyldig på grund av skadan, har Kungl. Maj:t genom särskilda beslut tillerkänt Nyström viss ersättning, bl. a. skadeståndslivränta, t. o. m. den 15 oktober 1964 med avdrag av motsvarande ersättning från riksförsäkringsverket.

Riksförsäkringsverket har bedömt att Nyströms invaliditet numera understiger 10 % och han uppbär därför ej någon livränta från verket.

Nyström yrkar livsvarig livränta efter 7 % invaliditet och en årsinkomst av 18 000 kr., dock med nedsättning till hälften efter fyllda 67 år. Av handlingarna inhämtas att Nyström på grund av skadan har nedsatt rörlighet i fotled och att till följd av dålig läkning viss risk för bensår föreligger.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från skaderegleringsnämnden, har för tiden den 16 oktober 1964—den 30 juni 1967 tillerkänt Nyström livränta efter en invaliditet av 7 % och en årsinkomst av 18 000 kr. Civilförvaltningen hemställer att Nyström skall tillerkännas livsvarig livränta fr. o. m. den 1 juli 1967 efter samma grunder, dock med nedsättning till hälften efter fyllda 67 år.

Departementschefen

Staten är ersättningskyldig för den skada som drabbat Nyström. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1967 föreligger redan beslut. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Nyströms återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen medge,

att från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas livsvarig livränta till Nyström på grund av nämnda olyckshändelse fr. o. m. den 1 juli 1967 till dess han fyller 67 år med 1 260 kr. om året och för tiden därefter med 630 kr. om året.

8

Vid Skaraborgs flygflottilj utförde den 19 mars 1962 två grupper flygplan om vardera tre plan flygning i mörker med bombfällning. Härvid kolliderade ett plan, som fördes av värnpliktige sergeanten Stefan Obermüller och med en värnpliktig korpral som navigatör, med ett plan ur en mötande grupp, som leddes av en förste fältflygare. Vid kollisionen omkom Obermüller och navigatören. Genom lagakraftvunnen dom fälldes fältflygaren till ansvar för tjänsteförsummelse, vållande till annans död och allmänfarlig vårdslöshet.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, hemställer att Obermüllers dotter *Anna-Karin Obermüller*, född den 18 september 1962, skall tillerkännas livränta fr. o. m. den 18

september 1967 till dess hon fyller 21 år med 6 000 kr. om året med avdrag av motsvarande ersättning från riksförsäkringsverket och barnpension.

Departementschefen

Staten får anses vara ersättningsskyldig gentemot Anna-Karin Obermüller och livränta bör utgå enligt civilförvaltningens förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen medge,

att från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas livränta till Anna-Karin Obermüller på grund av nämnda olyckshändelse fr. o. m. den 18 september 1967 till dess hon fyller 21 år med 6 000 kr. om året med avdrag av vad hon i motsvarande hänseende kan komma att uppbära från riksförsäkringsverket och vad hon uppbär i barnpension.

9

Vid en olycka på Kråks skjutfält den 12 februari 1964 dödades överfuriren Rune Karlsson av en spränggranat, som under mörkerskjutning av misstag avlossades mot en stridsvagn. Olyckan inträffade under en övning, som leddes av en löjtnant. Åtal mot denne för vållande av annans död har genom lagakraftvunnen dom ogillats. Försvarets civilförvaltning och försvarets skaderegleringsnämnd har bedömt kronan vara ersättningsskyldig på grund av skadan.

Den omkomne efterlämnade hustrun *Marita Karlsson*, född den 8 april 1940. Omkring sju månader före mannens död hade makarna tagit ett fosterbarn, fött den 1 december 1962, men de hade inte hunnit inge adoptionsansökan. Marita Karlsson uppger att hon ämnar behålla barnet och att hon därför inte kan ta förvärvsarbete under de närmaste åren.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från skaderegleringsnämnden, har för tiden den 12 februari 1964—den 30 juni 1967 tillerkänt Marita Karlsson livränta med 100 kr. i månaden så länge hon lever ogift och har barnet hos sig. Civilförvaltningen hemställer att Marita Karlsson skall tillerkännas livränta fr. o. m. den 1 juli 1967 efter samma grunder, dock längst till dess barnet uppnått 12 års ålder.

Departementschefen

Staten får anses vara ersättningsskyldig gentemot Marita Karlsson. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1967 föreligger redan beslut. För tiden därefter bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen medge,

att från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas livränta till Marita Karlsson på grund av näm-

Kungl. Maj:ts proposition nr 12 år 1967

da olyckshändelse fr. o. m. den 1 juli 1967 med 100 kr. i månaden så länge hon lever ogift och har nämnda barn hos sig, dock längst till dess barnet uppnår 12 års ålder.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten